

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 1Sžk/35/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1018201428
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Hatalová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:1018201428.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: P. U. K. V., bytom R. XX, XXX XX A., proti žalovanému (sťažovateľ): Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska ulica 71, 813 11 Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. 41658/2018/42/OK/S zo dňa 08.08.2018, v konaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/169/2018-34 zo dňa 27.01.2021, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť o d m i e t a.
- II. Žiaden z účastníkov konania n e m á n á r o k na náhradu trov kasačného konania.

o d ô v o d n e n i e :

I.

Konanie na krajskom súde

1. Správnu žalobou doručenu Krajskému súdu v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „správny súd“) dňa 04.10.2018, datovanou dňom 02.10.2018 a podanou na poštovú prepravu dňa 03.10.2018, sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 41658/2018/42/OK/S zo dňa 08.08.2018 (ďalej aj „druhostupňové rozhodnutie“). Druhostupňovým rozhodnutím minister žalovaného Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky na základe návrhu osobitnej rozkladovej komisie zamietol rozklad žalobkyne proti rozhodnutiu žalovaného č. 41658/2018/42/534 zo dňa 02.07.2018 (ďalej aj „prvostupňové rozhodnutie“) a potvrdil prvostupňové rozhodnutie, ktorým bol žalobkyni priznaný príplatok za výkon funkcie sudcu od 01.06.2018 podľa § 95 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príseďiacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o sudcoch“).

2. Vo vzťahu k dodržaniu lehoty na podanie správnej žaloby žalobkyňa v žalobe uviedla, že bola podaná v zákonnej lehote podľa § 181 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „SSP“ alebo „Správny súdny poriadok“) a § 101 ods. 3 zákona o sudcoch, pretože rozhodnutie žalovaného do dňa podania žaloby nebolo právne účinným spôsobom (do vlastných rúk) podľa § 24 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Správny poriadok“) doručené žalobkyni - rozhodnutie prevzal jej manžel.

3. K otázke dodržania zákonnej lehoty žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že lehota na podanie správnej žaloby žalobkyni uplynula dňa 21.09.2018. Argumentoval tým, že druhostupňové rozhodnutie bolo žalobkyni doručované spôsobom do vlastných rúk s opakovaným doručovaním, teda v súlade s § 24 ods. 1 Správneho poriadku. Zásielka bola neúspešne doručovaná dňa 16.08.2018 a 17.08.2018, pričom dňa 17.08.2018 bola zásielka uložená na pošte (v súlade s § 24 ods. 2 Správneho poriadku). Ďalej z originálu doručky pripojenej k rozhodnutiu žalovaného zo dňa 08.08.2018 vyplýva prevzatie zásielky, a to dňa 22.08.2018 splnomocnencom. Žalovaný nevedel akým iným „právne účinným“

spôsobom mal žalobkyni druhostupňové rozhodnutie doručovať. Z tohto dôvodu zastával názor, že žalobkyni bolo druhostupňové rozhodnutie doručené dňa 22.08.2018. Argumentoval aj tým, že žalobkyňa preukázateľne napadnutým druhostupňovým rozhodnutím disponuje, keďže ho napadla správnu žalobou.

4. Krajský súd uznesením č. k. 2S/169/2018-34 zo dňa 27.01.2021 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“) žalobu žalobkyne ako predčasne podanú odmietol, a to podľa § 98 ods. 1 písm. c) SSP v spojení s § 181 ods. 1 SSP a § 24 ods. 1 Správneho poriadku. Zároveň rozhodol, že žalovanému sa právo na náhradu trov konania nepriznáva.

5. Správny súd prijal záver, že druhostupňové rozhodnutie žalovaného nebolo žalobkyni riadne doručené, a teda jej ešte nezačala plynúť 30 dňová lehota na podanie žaloby na správny súd. Zároveň žalovanému, v odôvodnení napadnutého uznesenia, uložil povinnosť vykonať opakované doručenie žalobou napadnutého rozhodnutia žalobkyni.

6. Správny súd založil svoje rozhodnutie na tom právnom závere, že pri doručovaní do vlastných rúk je vylúčená možnosť doručiť zásielku náhradnému prijímateľovi a túto zásielku môže prevziať len adresát. Poukázal na judikát R 19/1968, ktorý vyjadruje zásadu, že písomnosť určená do vlastných rúk nemôže mať účinky riadneho doručenia, ak bola odovzdaná inej osobe, aj keby sa jej prostredníctvom dostala do rúk účastníka. Na podporu prijatého záveru o neúčinnom doručení druhostupňového rozhodnutia žalobkyni poukázal i na nezhodu podpisu žalobkyne na doručenke, kedy mala písomnosť prevziať dňa 22.08.2018, a na žalobe zo dňa 02.10.2018.

II.

Kasačná sťažnosť

7. Proti uzneseniu krajského súdu podal žalovaný (ďalej aj „sťažovateľ“) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť, z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f) SSP (krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces), g) SSP (krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci) a j) SSP (podanie bolo nezákonne odmietnuté). Žiadal, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší správny súd SR“ alebo „kasačný súd“) napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie.

8. Úvodom kasačnej sťažnosti sťažovateľ poukázal na to, že správny súd nesprávne a v rozpore so zákonom konštatoval neúčinnosť doručenia druhostupňového rozhodnutia žalovaným, implicitne uložil povinnosť žalovanému opakovane doručovať žalobou napadnuté rozhodnutie a na úkor žalovaného nesankcionoval žalobkyňu za preukázateľne oneskorené podanie žaloby, čím vyvolal situáciu, v dôsledku ktorej umožnil žalobkyni opakovane (včas) podať totožnú žalobu. Zotrvával na tvrdeniach, že žalobkyni lehota na podanie žaloby uplynula dňa 21.09.2018, a teda správny súd ju mal ako oneskorene podanú odmietnuť.

9. Vo vzťahu k judikátu R 19/1968 uviedol, že je prekonaný právnou úpravou i aktuálnejšími rozhodnutiami, na ktoré v texte kasačnej sťažnosti odkázal a ich odcitoval (napr. uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Sžo/20/2015 zo dňa 06.07.2016, sp. zn. 5Sžo 138/2015 zo dňa 09.09.2015, sp. zn. 3Obdo/56/2010 zo dňa 12.09.2011, sp. zn. 3Obdo/28/2016 zo dňa 25.04.2016, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 363/2011 zo dňa 24.08.2011). Poukázal na znenie § 24 ods. 1 Správneho poriadku v jeho vývojových etapách s tým, že predmetné ustanovenie bolo novelizované zákonom č. 527/2003 Z. z. a v tejto podobe je aj naďalej platné a účinné: „Dôležité písomnosti, najmä rozhodnutia, sa doručujú do vlastných rúk adresátovi alebo osobe, ktorá sa preukáže jeho splnomocnením na preberanie zásielok.“ Poukazujuúc na dôvodovú správu k tejto novele podľa žalovaného došlo najneskôr od 01.01.2004 (účinnosťou zákona č. 527/2003 Z. z.) k výslovnému zakotveniu možnosti preberania zásielok určených do vlastných rúk splnomocnenom v súlade s pravidlami pre poštové doručovanie. Z pohľadu existujúcej rozhodovacej praxe v tomto smere žalovaný poukázal na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2S/142/2017 zo dňa 15.05.2019, v ktorom krajský súd otázku účinného doručovania (za aplikácie ustanovení Správneho poriadku) uzavrel tak, že za účinné doručenie sa považuje doručenie zásielky určenej do vlastných rúk aj v prípade jej prevzatia splnomocnencom na preberanie zásielok.

10. Záver správneho súdu o neúčinnom doručení druhostupňového rozhodnutia považoval sťažovateľ za skutkovo aj právne nesprávny. Mal za to, že vyriešenie otázky doručenia len porovnaním podpisu žalobkyne na žalobe a podpisu na doručenke je s ohľadom na znenie § 24 ods. 1 Správneho poriadku, osobitne za existencie výslovnej poznámky k podpisu na doručenke (splnomocnenec), nepostačujúce. Uvedená nesprávna/nedostatočná aplikácia § 24 ods. 1 Správneho poriadku resp. neaplikácia tohto ustanovenia tak mala za následok vydanie napadnutého uznesenia, s ktorým sťažovateľ nesúhlasil. Primárne namietal nezákonné odmietnutie podania, avšak pre prípad, že tento kasačný dôvod môže využiť len žalobca, namietal aj nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom a porušenie jeho procesných práv. Poukazujúc na to, že rovnaká osoba - splnomocnenec (manžel) prevzala za žalobkyňu aj prvostupňové rozhodnutie, zdôraznil, že v napadnutom uznesení nedostal žiadnu odpoveď na námietku formulovanú už vo vyjadrení k žalobe, že napadnuté rozhodnutie bolo prevzaté splnomocnencom. Podľa názoru sťažovateľa je zrejmé, že postupom krajského súdu bol porušený tak princíp rovnosti účastníkov konania, rovnosti zbraní ako aj kontradiktórnosti konania a zároveň napadnuté uznesenie je nedostatočne odôvodnené, teda došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Záverom kasačnej sťažnosti sťažovateľ požiadal kasačný súd, aby uznesením priznal podanej kasačnej sťažnosti odkladný účinok. Návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti odôvodnil tým, že právnymi následkami napadnutého uznesenia hrozí závažná ujma, ktorú videl v zbytočnosti a nehospodárnosti postupu spočívajúcom v realizácii opakovaného doručovania druhostupňového rozhodnutia žalovaného žalobkyňi.

12. Podaním zo dňa 26.03.2021 sťažovateľ doplnil dôkaz ku kasačnej sťažnosti, v zmysle ktorého v čase doručovania druhostupňového rozhodnutia (22.08.2018) existovalo platné splnomocnenie na preberanie zásielok adresovaných žalobkyňi a určených do vlastných rúk, pričom v zmysle vyjadrenia Slovenskej pošty, a.s., zásielka obsahujúca druhostupňové rozhodnutie žalovaného bola prevzatá práve touto žalobkyňou splnomocnenou osobou.

13. Žalobkyňa sa ku kasačnej sťažnosti sťažovateľa nevyjadřila.

III.

Konanie na kasačnom súde a právny názor kasačného súdu

14. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky začal vykonávať svoju činnosť odo dňa 01.08.2021 (§ 101e ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Výkon súdnictva prešiel z Najvyššieho súdu SR na Najvyšší správny súd SR odo dňa 01.08.2021 vo všetkých veciach, v ktorých je od 01.08.2021 daná právomoc Najvyššieho správneho súdu SR (čl. 154g ods. 4 a 6 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Prejednávaná vec bola pôvodne predložená Najvyššiemu súdu SR a bola jej pridelená sp. zn. 1Sžk/35/2021. Od 01.08.2021 je na konanie v tejto veci príslušný Najvyšší správny súd SR. Vec bola náhodným výberom pridelená kasačnému senátu 1S Najvyššieho správneho súdu SR, ktorý o nej rozhodol pod pôvodnou spisovou značkou.

15. Najvyšší správny súd SR, ako súd kasačný podľa § 21 písm. a) SSP v spojení s § 438 ods. 2 SSP, prejednal vec bez nariadenia pojednávania postupom podľa § 455 SSP a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť bola podaná neoprávnenou osobou.

16. Podľa § 438 ods. 1 SSP: „Kasačnou sťažnosťou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie krajského súdu.“

17. Podľa § 442 ods. 1 SSP: „Kasačnú sťažnosť môže podať účastník konania, osoba zúčastnená na konaní podľa § 41 ods. 2, ak bolo rozhodnuté v ich neprospech, a generálny prokurátor za podmienok ustanovených v § 47 ods. 2 (ďalej len „sťažovateľ“).“

18. Podľa § 459 SSP: „Kasačný súd uznesením odmietne kasačnú sťažnosť ako neprípustnú, ak:

- a) bola podaná oneskorene,
- b) bola podaná neoprávnenou osobou,
- c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému kasačná sťažnosť nie je prípustná,
- d) neboli splnené podmienky podľa § 449,

e) nemá náležitosti ustanovené týmto zákonom, bol dodržaný postup podľa § 450 ods. 1 a a nejde o prípady podľa § 449 ods. 2 písm. b) a c).“

19. Podľa § 439 ods. 3 písm. c) SSP: „Kasačná sťažnosť nie je prípustná, ak smeruje len proti dôvodom rozhodnutia krajského súdu.“

20. K prejednávaniu kasačnej sťažnosti treba zdôrazniť, že kasačná sťažnosť predstavuje mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatnému súdnemu rozhodnutiu, pričom na jej základe možno preskúmať napadnuté rozhodnutie iba po právnej stránke. Správny súdny poriadok ako nevyhnutnú podmienku pre rozhodovanie o samotnej kasačnej sťažnosti požaduje jej podanie aktívne legitimovaným subjektom v zmysle § 442 ods. 1 SSP.

21. „Mimoriadny charakter kasačnej sťažnosti sa prejavuje v tom, že prístup k nej má len ten aktívne legitimovaný subjekt, v ktorého neprospech krajský súd rozhodol. Rozhodujúcim kritériom v tomto smere bude znenie výroku rozhodnutia krajského súdu, pretože namietanie len proti jeho dôvodom v rámci kasačnej sťažnosti je neprípustné. Ak správny súd žalobe žalobcu vyhovel, znamená to, že žalobca bol v konaní pred krajským súdom úspešný, pretože rozhodnutie znie v jeho prospech a vtedy absentuje u žalobcu v pozícii kasačného sťažovateľa sťažnostná legitimácia.“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Asan/13/2017 zo dňa 11.09.2018 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2020 pod poradovým číslom 2/2020). Sťažnostnú legitimáciu, t. j. subjekty, ktoré sú oprávnené na podanie kasačnej sťažnosti, vymedzuje ustanovenie § 442 SSP. Len osoby uvedené v tomto ustanovení sú oprávnené iniciovať kasačné konanie. Subjektmi oprávnenými podať kasačnú sťažnosť sú účastník konania, t. j. žalobca, žalovaný a ďalší účastník konania pod podmienkou, že rozhodnutie bolo vydané v ich neprospech, pričom ide o tzv. subjektívnu prípustnosť kasačnej sťažnosti. Pri jej posudzovaní sa berie do úvahy a podstatný je len výrok rozhodnutia krajského súdu (tzn. objektívna skutočnosť) a nie subjektívne presvedčenie účastníka konania. (Baricová, J., Fečík, M., Števcík, M. Filová, A. a kol.: Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava, C.H.Beck, 2018, s. 1710, porov. aj s rozhodnutiami Najvyššieho správneho súdu ČR, sp. zn. 1 As 173/2012 a 1 Ans 17/2012).

22. Krajský súd napadnutým uznesením podľa § 98 ods. 1 písm. c) SSP odmietol žalobu žalobkyne ako predčasne podanú s tým, že lehota na jej podanie v čase rozhodovania správneho súdu ešte nezačala plynúť. Žalobným návrhom sa žalobkyňa domáhala zrušenia druhostupňového ako aj prvostupňového rozhodnutia a vrátenia veci žalovanému na ďalšie konanie. To znamená, že žalobkyňa nebola v konaní pred krajským súdom úspešná, keďže výrokom napadnutého uznesenia žalobnému návrhu nebolo vyhovené. V koho prospech bolo rozhodnuté sa neposudzuje abstraktne, ale konkrétne - vo vzťahu k návrhu vo veci samej, ktorý účastník predložil v podanej žalobe. Tento návrh je základom rozhodnutia krajského súdu a iba z neho možno vychádzať pri posudzovaní, či je sťažovateľ oprávnený domáhať sa nápravy. Z hľadiska procesného úspechu v konaní pred krajským súdom bolo napadnuté uznesenie vydané v neprospech žalobkyne. Jediný subjekt, ktorý bol v danom prípade oprávnený proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podať kasačnú sťažnosť, bola žalobkyňa, a to vzhľadom na spôsob rozhodnutia krajského súdu v prejednávanej veci a formuláciu výroku vo veci vydaného rozhodnutia. V tejto súvislosti kasačný súd konštatuje, že viazanosť vyhláseným/vydaným súdnym rozhodnutím predovšetkým znamená viazanosť výrokom, keďže obsah rozhodnutia vo veci vysloví súd vo výroku súdneho rozhodnutia.

23. Kasačný súd považuje za potrebné poukázať na znenie čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“), podľa ktorého „štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.“ Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. I. ÚS 3/98 zo dňa 5.02.1998, k interpretácii čl. 2 ods. 2 ústavy uviedol: „Článok 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky určuje miesto a postavenie štátnej moci predstavovanej štátnymi orgánmi vo vzťahu k právu tak, že stanovuje ich podriadenosť ústave a zákonom. V uvedenom smere čl. 2 ods. 2 ústavy upravuje princíp právneho štátu, t. j. vládu práva. V dôsledku toho možno štátnu moc uplatňovať len pri splnení viacerých podmienok. Prvou z nich je tá, že k uplatneniu štátnej moci dochádza (môže dôjsť) len vtedy, ak to ustanovuje zákon. Každý orgán štátu má buď ústavou alebo zákonom určený rozsah právomoci, ktorý nemôže prekročiť, takže môže konať len to, čo mu ústava alebo zákon dovoľuje. V dôsledku uvedeného preto štátnym orgánom Slovenskej republiky zákony upravujúce ich postavenie a právomoci neumožňujú, aby samostatne rozhodovali o konaní nad rámec zákona, t. j. mimo rozsahom zákonom ustanovených právomocí. Zákonom ustanovený rozsah právomoci jednotlivých orgánov štátu je stabilný

a k jeho zmene môže dôjsť len v dôsledku neskoršej a obsahovo odlišnej zákonnej úpravy. Ten orgán štátu, ktorého postavenie a právomoci zákon upravuje, nie je preto oprávnený z vlastného rozhodnutia a podľa vlastnej úvahy konať nad rozsah svojich zákonných právomocí, keďže takéto konanie príslušný právny predpis neupravuje.“

24. Sťažovateľ vo svojej kasačnej sťažnosti nebrojil proti výroku, ale výlučne len proti odôvodneniu napadnutého uznesenia. Konkrétne namietal právny názor krajského súdu vyslovený v bode 9 odôvodnenia napadnutého uznesenia, v ktorom krajský súd konštatoval neúčinnosť doručenia napadnutého rozhodnutia žalobkyni a uložil žalovanému povinnosť vykonať opakované doručenie tohto rozhodnutia. Platná právna úprava aktívnej legitímácie na podanie kasačnej sťažnosti je však postavená tak, že na jej podanie je aktívne legítimovaný len subjekt, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané, pričom určujúci je výrok rozhodnutia. Podanie kasačnej sťažnosti len proti dôvodom rozhodnutia je zákonom (§ 439 ods. 3 písm. c) SSP) výslovne vylúčené. Jediný subjekt, ktorý bol v danom prípade teda aktívne legítimovaný na podanie kasačnej sťažnosti bola žalobkyňa, ktorá však kasačnú sťažnosť nepodala. Nakoľko kasačný súd musí rešpektovať medze právomoci vymedzenej zákonom, inak by rozhodol ultra vires, a teda mimo rámca zverených právomocí, nemohol kasačnú sťažnosť sťažovateľa vecne prejednať. Podanú kasačnú sťažnosť žalovaného vyhodnotil ako kasačnú sťažnosť podanú neoprávnenou osobou a v zmysle § 459 písm. b) SSP ju ako neprípustnú odmietol. Z uvedeného dôvodu sa kasačný súd nemohol zaoberať ani návrhom sťažovateľa na priznanie odkladného účinku jeho kasačnej sťažnosti (viď bod č. 11 tohto uznesenia).

25. Nad rámec uvedeného je vhodné podotknúť, že ak žalobca v správnej žalobe namieta neúčinnosť doručenia administratívneho rozhodnutia, je povinnosťou krajského súdu ustáliť, či podanie žalobcu má charakter žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia alebo žaloby opomenutého účastníka. Správny súd v uvedenom prípade žalobu neprejednal a nerozhodol o nej ako o žalobe opomenutého účastníka v zmysle § 179 SSP, kedy by povinnosť doručiť rozhodnutie žalovaného žalobkyni bola bývala uložená vo výroku rozhodnutia krajského súdu. Žalobu odmietol ako predčasne podanú a povinnosť doručiť rozhodnutie žalovaného uložil v odôvodnení napadnutého uznesenia. Prípustnosť, resp. neprípustnosť kasačnej sťažnosti však kasačný súd skúma z hľadiska rozhodnutí uvedených v § 439 ods. 2 SSP a z hľadiska dôvodov uvedených v ustanovení § 439 ods. 3 SSP. Za danej situácie a spôsobu rozhodnutia krajského súdu je nutné upriamiť pozornosť na neprípustnosť kasačnej sťažnosti titulom § 439 ods. 3 písm. c) SSP.

26. Kasačný súd ako obiter dictum tiež uvádza, že vníma, že napadnuté uznesenie krajského súdu prinieslo istý procesný paradox. Na jednej strane sťažovateľ nebol dotknutý výrokom rozhodnutia (keďže žaloba bola odmietnutá), avšak v odôvodnení mu krajský súd uložil povinnosť opakovane doručiť rozhodnutie žalobkyni, čo má závažné procesné dôsledky - vedie k opätovnému „otvoreniu“ konania a poskytne žalobkyni právnu možnosť podať správnu žalobu opätovne. V tejto súvislosti však kasačný súd poukazuje aj na to, že takýto dôvod napadnutého uznesenia spočívajúci vo formulácii „úlohy“ žalovanému vykonať opakované doručenie nemožno považovať za odôvodnenie, na ktorom spočíva samotný výrok napadnutého uznesenia - odmietnutie žaloby. Neposkytuje vysvetlenie, aké úvahy krajský súd viedli k prijatiu záveru o odmietnutí žaloby; naopak, svojím obsahom ide nad rámec odôvodnenia výroku napadnutého uznesenia. Štandardne a logicky správny súd vyslovuje pre správny orgán záväzný právny názor vtedy, keď výrokom zrušuje administratívne rozhodnutie a vec vracia správneho orgánu na ďalšie konanie. Potom sa žalovaný správny orgán môže proti rozhodnutiu krajského súdu (jeho výroku) brániť kasačnou sťažnosťou (obdobne to platí aj pri formulácii povinnosti doručiť administratívne rozhodnutie vo výroku rozhodnutia krajského súdu v konaní o žalobe opomenutého účastníka). Kasačnú záväznosť a právnu vynúiteľnosť právneho názoru správneho súdu vysloveného v odôvodnení rozhodnutia je vždy potrebné vnímať v spojitosti s výrokom rozhodnutia správneho súdu. V prejednávanej veci však medzi výrokom napadnutého uznesenia (odmietnutím žaloby) a odôvodnením (uložením povinnosti žalovanému vykonať opätovné doručenie) nie je takáto spojitosť prítomná, naopak absentuje medzi nimi logická väzba, kedy sťažovateľ proti výroku napadnutého uznesenia nie je oprávnený podať kasačnú sťažnosť a proti odôvodneniu je kasačná sťažnosť neprípustná. Tieto skutočnosti vedú kasačný súd k logickému záveru o absencii kasačnej právnej záväznosti a vynúiteľnosti takto formulovanej „úlohy“ obsiahnutej v odôvodnení uznesenia krajského súdu. V opačnom prípade by došlo k porušeniu princípu rovnosti zbraní účastníkov konania spočívajúce v nemožnosti správneho orgánu podať proti rozhodnutiu správneho súdu opravný prostriedok - kasačnú sťažnosť.

27. Kasačný súd si je vedomý znenia § 5 ods. 10 SSP, ktorý viazanosť rozhodnutiami správnych súdov pre správne orgány formuluje ako základnú zásadu konania („Orgány verejnej správy sú rozhodnutiami správnych súdov v konkrétnej veci viazané.“). Podľa právnej vedy viazanosť právnym názorom správneho súdu sa v zmysle § 5 ods. 10 SSP logicky prejavuje v prípadoch, keď bola žaloba úspešná a s kasačným alebo iným rozhodnutím správneho súdu je spojený ďalší postup orgánu verejnej správy (Baricová, J., Fečík, M., Števček, M. Filová, A. a kol.: Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava, C.H.Beck, 2018, komentár k § 5 ods. 10 SSP). Tomu zodpovedá aj znenie § 191 ods. 6 (veta prvá) SSP, podľa ktorého „Právnym názorom, ktorý vyslovil správny súd v zrušujúcom rozsudku, je orgán verejnej správy v ďalšom konaní viazaný.“ Aj v zmysle rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Sžo/25/2013 z 30. apríla 2014: „Viazanosť správneho orgánu právnym názorom súdu je právna i skutková a vzťahuje sa na postup správneho orgánu v novom konaní, na výrok aj na odôvodnenie nového rozhodnutia.“ Obdobne i vynútiteľnosť právneho názoru spočívajúca v práve správneho súdu uložiť správne orgánu pokutu za jeho nerešpektovanie predpokladá, že takýto právny názor bol uložený v zrušujúcom rozsudku správneho súdu (§ 80 ods. 1 písm. c) SSP). Pokutu môže správny súd uložiť aj za nedodržanie lehoty na doručenie rozhodnutia alebo opatrenia určenej správnym súdom (§ 80 ods. 1 písm. d) SSP). V uvedenom prípade však krajský súd výrokom nezrušil rozhodnutie žalovaného a vec mu nevrátil na ďalšie konanie, ani žalobu neprejednal ako žalobu opomenutého účastníka a neuložil mu povinnosť vykonať doručenie rozhodnutia vo výroku rozhodnutia (v prejednávanej veci krajský súd nijakú lehotu na doručenie administratívne orgánu ani len neuložil). Uloženie povinnosti správne orgánu opakovane doručiť administratívne rozhodnutie žalobkyni v odôvodnení uznesenia krajského súdu, ktorým sa žaloba odmieta, preto nemožno v tejto špecifickej procesnej situácii logicky považovať za právny názor, ktorému svedčí vlastnosť právnej záväznosti a vynútiteľnosti pre správny orgán v zmysle § 5 ods. 10 SSP, § 80 ods. 1 SSP a § 191 ods. 6 (veta prvá) SSP, pretože takýto právny názor je správnym súdom potrebné ukladať v spojitosti s výrokom súdneho rozhodnutia.

28. Záverom kasačný súd konštatuje, že za predpokladu, že by kasačný súd pristúpil k vecnému prejednaniu kasačnej sťažnosti sťažovateľa, vykonal by svoju právomoc mimo zákonom zvereného rozsahu. Prejednaním kasačnej sťažnosti podanej neoprávnenou osobou by sa kasačný súd dopustil procesného pochybenia a konal by v rozpore s právom. Konanie nad rozsah zverených právomocí je konaním ultra vires a dôvodom na uplatnenie nástrojov súdnej ochrany. Za danej procesnej situácie nemohol pristúpiť k vecnému preskúmaniu veci a nemohol tak „zhojiť“ prípadné vady nezákonnosti napadnutého uznesenia krajského súdu v intenciách sťažnostného návrhu sťažovateľa. Kasačnému súdu tak vzhľadom na nastolenú procesnú situáciu nebola daná možnosť vo veci samej autoritatívne rozhodnúť a kasačnú sťažnosť odmietol s poukazom na § 459 písm. b) SSP ako podanú neoprávnenou osobou v zmysle § 442 ods. 1 SSP:

29. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 170 písm. a) SSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže kasačná sťažnosť bola odmietnutá.

30. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok **n i e** je prípustný.